

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Balettprodukció egyéni eredeti jellege

Ügyszám: SZJSZT-20/11.

Megkereső: Fővárosi Bíróság

A kirendelő végzésben feltett kérdések:

1. A keresetlevél mellékletét képező, kézzel írt anyag (Kézirat Szüzsé, és ennek a felperes által begépelt változata – F/15.) tekinthető-e a szerzői jogi védelem alatt álló egyéni-eredeti jellegű alkotásnak, amely a ... című mű (Alapmű) alapján készült ugyan, de a törvényi kritériumoknak megfelelően önálló műnek tekinthető?
2. Amennyiben az első kérdésre a válasz igen, az alperesek által készített későbbi változatokkal (Gépelt Szüzsé (F/6) és Új Szüzsé, A/II-III.3. alatt csatolva) összehasonlítva megállapítható-e az, hogy az alperesek felhasználták a felperes közreműködésével is elkészült, a felperes szerint szüzsének nevezett változatot?
3. Ha az első kérdésre a válasz nemleges, mert a Kézirat Szüzsé nem tekinthető kész műnek, a szakértő állapítsa meg azt is, hogy az alperesek által becsatolt¹ két változat (Gépelt Szüzsé és Új Szüzsé) olyan írott adaptációnak tekinthető-e, amely már alapjául szolgálhat a zenei rész megalkotásának, illetőleg a balett felépítésének?
4. A Szakértő Testület a 15. sorszámú iratban a felperes által feltett, az alpereseknek a 18. sorszámú iratban feltett észrevételekkel ellátott kérdések közül a jogkérdésnek nem minősülő, és az 1-3 alatti kérdésekre adott válaszokban meg nem válaszolt kérdésekre is adjon választ.

Először az Eljáró Tanács a kirendelő végzés fenti, 4. alatt ismertetett felhívása alapján kiválasztotta, hogy mely kérdéseket kell megválaszolnia – figyelemmel a II. és III. r. alperes 18². sorszámú iratban tett észrevételeire - a 15. sorszámú iratban a felperes által feltett kérdések közül. E kérdéseket az eljáró tanács a kirendelő végzés kérdéseit követő sorszámmal látja el akként, hogy a kérdések logikus sorrendbe kerüljenek.

5. A szakmai szokások szerint egy irodalmi mű alapján készülő balett adaptációhoz szokott-e olyan szüzsé készülni, amely önálló irodalmi mű, és amelynek nem a koreográfus a szerzője (II. és III. r. alperes kérdése- 18. sorszámú irat)?

---

¹ Alperesek csak az új Szüzsét csatolták be (12. sorszámú irat, A/II.-III. 3. alatt). Az ettől eltérő kérdés, hogy a Gépelt Szüzsé is – vitatottan - a felperes és az alperesek közös teljesítménye. Mivel a kirendelés két változatot említ, az eljáró tanács a vizsgálatba bevonta a Gépelt Szüzsét is.

² Az eljáró tanács szerint a 17. sorszámú iratról van szó

6. Tekinthes-e a Kézirat Szüzsé, és a Gépelt Szüzsé származékos műnek (az Alapmű átdolgozásának)? (A felperes 15. sorszámú iratban feltett 1. kérdésének része. A kérdés másik része megegyezik a kirendelő végzés 1. kérdésével.)
7. Meghaladja-e a Kézirat Szüzsé és a Gépelt Szüzsé a szakma által elfogadottnak tekintett dramaturgia fogalom (F/16.), valamint a Magyar Színházművészeti lexikon elektronikus változata szerinti fogalom alapján minősített dramaturgiai teljesítmény szintjét akként, hogy egyéni-eredeti jelleggel rendelkezik? (A felperes 2. kérdése, amely tartalmilag ölelkezik a kirendelő végzés 1. kérdésével és a 6. kérdéssel. Az eljáró tanács a felek eltérő álláspontjainak összeegyeztetése útján fogalmazta meg a kérdést.)
8. Megállapítható-e, hogy az Új Szüzsé az Alapműre, és nem a Kézirat Szüzsére, vagy a Gépelt Szüzsére épül (alperesi kérdés, 18. sorszámú irat)?
9. Ha a 6., és 7. kérdésre igenlő a válasz, és az Új Szüzsé felhasználta a Kézirat és a Gépelt Szüzsében megjelenő művet, továbbá sor kerül a kész Balett mű Új Szüzsé alapján történő bemutatására, a Kész Balett mű tekinthes-e olyan műnek, amely a Kézirat Szüzsében és a Gépelt Szüzsében megjelenő egyéni-eredeti balettadaptáció alapján jön létre (a felek eltérő álláspontjainak egyeztetése útján megfogalmazott, a felperes 4. kérdése alapján feltett kérdés)?

Az eljáró tanács a kirendelő végzés felhívása alapján figyelmen kívül hagyja a felperes harmadik kérdését (F/15-ös irat), és az alperes ehhez tett észrevételét (F/17-es irat), mert a kérdést a bíróság által feltett 2. kérdés magában foglalja.

Az eljáró tanács szakvéleménye

I. Az eljáró tanács előzetes álláspontja

A felek vitájának az a lényege, hogy a szükség szerint az Alapműhöz kapcsolódó különböző, a Kész Balett Műhöz³ viszonyítva be nem fejezett szüzsék szerzői műnek minősülnek-e, és ha igen, az eredeti/származékos mű minősítés szempontjából milyen viszonyban vannak az Alapművel és egymással?

Az eljáró tanács több kérdésben alakított ki előzetes, az egyes kérdések megválaszolása során irányadónak tekintett álláspontot.

I. 1. A szüzséket az eljáró tanács szinopszishoz hasonló szakirodalmi műhöz legközelebb álló, táncjáték (Sztj. 1.§ (2) bekezdés d) pont, más szóval táncművészeti alkotás, a továbbiakban: táncjáték) művázlataként minősíti, amelynek részletessége, megformáltsága, az Alapműhöz és a megcélzott Kész Balett Műhöz (táncjátékhoz) fűződő kapcsolatának erőssége alapján dönthető el, hogy műnek minősülnek-e. A minősítést a jelen esetben nehezíti, hogy nem áll rendelkezésre (és a tényállás szerint lehet, hogy nem is fog) rendelkezésre állni Kész Balett Mű.

---

³ A fogalmi zavar elkerülése végett: a Kész Balett Mű még nem készült el.

I.2. Az eljáró tanács megállapítja, hogy a szerzői jog által műként védett alkotások köre nem zárt (Szt. 1. § (2) bekezdés: „így különösen”- ezt követi a műfajtak példálózó felsorolása), ezért elvileg nem kizárt az egyéni-eredeti jellegű, szellemi alkotást megvalósító szüzsé védelme akkor sem, ha netán műfaji besorolásuk vitatott.

I.3. A szakmai szokások a szerzői mű minősítését nem ronthatják le. Nem a felek kereskedelmi szokásai, és a táncjáték elkészítésének a munkafolyamata során a zenés színházi életben kialakult szokások, hanem a szerzői műminőség objektív, törvényi ismérvei alapján lehet azt eldönteni, hogy a vizsgált szüzsék művek-e, és ha igen, egymásra, illetve az Alapműre hogyan épülnek. Emiatt az eljáró tanács kizárja a vizsgálatból azt az állítást, hogy csak irodalmi alampmű nélkül készített táncjátékok esetében lehet beszélni a szüzsé (önálló) irodalmi műként történő minősítéséről (a II. és III. r alperesek a Csodálatos mandarin példáját említik).

I.4. A dramaturgiai (jellegű) teljesítmény szerzői jogi értékelését nem érintik a felek által álláspontjaik alátámasztására felhozott dramaturgia meghatározások. A szakértői vizsgálat kizárólag szerzői jogi szempontok alapján döntheti el, hogy az adott teljesítmény eredménye mű-e, vagy sem. Lehet, hogy általában a dramaturg csak „színpadra kivonatolja” az irodalmi művet minden alkotói teljesítmény, egyéni-eredeti jelleg hozzáadása nélkül. Akár tipikus is lehet, hogy az adott dramaturgiai teljesítmény szellemi tevékenységet ugyan igényel, de alkotó jelleget, szellemi alkotást nem mutat fel. A szerzői jog azonban nem zárja ki a kiválasztás, elrendezés, összeállítás szerzői jogi védelmét sem (v.ö. pl. Szt. 7.§). Ezt összevetve azzal, hogy a szerzői jogi védelem alá tartozó művek köre nem zárt, adott esetben lehet olyan következtetésre jutni, hogy a dramaturgiai teljesítmény részben a kiválasztás, összeállítás, részben a hozzáadott szellemi alkotó teljesítmény nyomán szerzői műbe torkollik.

I.5. A szerzői jog átfogja a még be nem fejezett mű, illetve a mű elkészítése elkülöníthető szakasza során készített alkotás védelmét is. A szerzői jogi védelem a műre, és ezen belül a mű azonosítható részére terjed ki (Szt. 16.§ (1) bekezdésének a 2003. évi CII. tv. 53.§-val megállapított szövege). Ha pedig egy mű azonosítható részletének felhasználásához engedély szükséges, az másfelől annyit jelent, hogyha egy szüzsé – feltéve, hogy a félkész állapotú alkotás is megfelel a szerzői mű minőségnek – még félkész állapotban van, annak felhasználása engedélyköteles (v.ö. A szerzői jogi törvény magyarázata, Complex, 2006., szerk: Gyertyánfy Péter, a továbbiakban: Nagykomentár, 99.o.).

E kérdést korábban már a bírói gyakorlat is hasonlóan válaszolta meg, pl. szoftver esetében (BH1993. 545.- A számítógépi programfejlesztő folyamat egyes elkülöníthető szakaszai is létrehozhatnak olyan önálló alkotásokat, amelyek külön szerzői jogi oltalomban részesülhetnek).

Nemcsak funkcionális művekre igaz a bírói gyakorlatban is megerősített megállapítás. A BH1992. 324. sz. döntésben pl. egy szinopszis⁴ szerzői műminősége volt kérdéses egy szövegkönyvhöz képest, és nem vetődött fel, hogy a szinopszis „félkész” jellege miatt – mintegy automatikusan - a szerzőség kérdése ne lenne vitatható. Egy be nem fejezett film szerzői jogi védelméről foglalt állást az SzjSzT 23/03-as véleményében. A rádiós- és televíziós műsorformátumokkal kapcsolatos számos szakvéleményben rögzítette az SzjSzT, hogy egy végleges teljesítmény (műsorszám) alapjául szolgáló formátum – bár tipikusan nem éri el a szerzői mű szintjét, és csak ötletfüzér, vázlat – ha kellően részletes, és kifejtett gondolatszövedék, elvileg tárgya lehet a védelemnek (SzjSzT 09/00, 26/00, 24/08, 08/10). Az SZJSZT-32/10. számú ügyben az eljáró tanács nem ismerte el a televíziós műsorszámhoz készített szinopszishoz nevezett irat védelmét, mert a „műsorleírások formai szempontból sem hordoznak egyéni eredeti alkotásjellegét, kifejtésük nem egyéni eredeti jellegű, a kidolgozás nem esztétikai megvalósítást céloz, hanem utasítások tárgyilagos leírását arra vonatkozóan, hogy milyen típusú műsort, milyen szabályrendszer szerint tervez/ajánl a felperes létrehozni (...). A műsorleírások kifejezőmódjának egyszerűsége, az esztétikai megformáltság hiánya miatt a tartalmi szempontokon túl a formai jegyek alapján is megállapítható, hogy a keresetlevélhez csatolt műsorleírások nem állnak szépirodalmi műként sem szerzői jogi védelem alatt.”

E megállapításból az ellenkezőre való következtetéssel levezethető, hogyha a tartalmi/formai elemek felmutatnak egyéni-eredeti jellegét, túlmennek a szolgai másoláson a szellemi alkotó tevékenység eredményeképpen, akkor egy kész mű „közbülső állomását” jelentő teljesítmény is alkalmas lehet a szerzői jogi védelemre. Az eljáró tanács utal emellett számos olyan építészeti ügyben készített szakvéleményre, amelyben a tervezés különböző fázisaiban készült, a létesítmény megvalósításához még nem elegendő terv szerzői jogi védelmének fennállhatósága mellett foglalt állást az SzJSZT.⁵

I.6. A Kézirat Szüzsé és a Gépelt Szüzsé, valamint az Új Szüzsé tételes összehasonlítása során a *felperes által felsorolt (14, és 15. sorszámú iratok) tényeket (egyezőségeket és különbözőségeket) a II. és III.r. alperesek 2011. július 4-i észrevételeikben nem vitatták.* Álláspontjuk az, hogy a Régi Szüzsé minősítése az Alapművel való összehasonlítástól függ, a Gépelt Szüzsé megfogalmazásainak többsége a III. r alperes alkotása, és a Kézirat Szüzsé alkotó jellegűnek minősíthető elemei is a II. r alperestől származnak.

Emiatt az eljáró tanács nem végezte el ismételten a szüzsék tételes összehasonlítását, de szűrőpróbaszerűen ellenőrizte, hogy a felperesi tényállítások valósak-e. Az ellenőrzés eredményét az egyes kérdésekre adott válasz tartalmazza.

I.7. Az eljáró tanács szakvéleménye csak „pillanatfelvételnék” tekinthető. Ha sor kerül a Kész Balett Mű színpadra állítására, ahhoz képest, hogy a színpadra állított mű mennyiben tér el

---

⁴ Az eljáró tanács természetesen nem azonosítja a szinopszist egy alapműre épített szüzsével, azonban közös mindkét esetben, hogy a kész mű egy előkészítő fázisában elkészített teljesítmény mű minősége a kérdéses.

⁵ SZJSZT 18/2005, a tanulmányterv írásműként védett; SZJSZT 26/2004: tervek, vázlatok (látványterv) alkalmas a szerzői jogi védelemre, SZJSZT 28/2001/1-2 a látványtervek védelme, stb.

bármelyik szüzsétől és az Alapműtől, más lehet a vizsgált művek viszonya. Ez a szempont érdemben kihat a vitatott szerzőségi arányra is.

Válasz az összefüggő 1. és 5. kérdésekre, valamint a 6. és 7. kérdéseknél a Kézirat Szüzsére vonatkozó részeire (e részeket vastag betűvel jelöli az eljáró tanács)

1. A keresetlevél mellékletét képező, kézzel írt anyag (Kézirat Szüzsé, és ennek a felperes által begépett változata – F/15.) tekinthető-e a szerzői jogi védelem alatt álló egyéni-eredeti jellegű alkotásnak, amely a V. című mű (Alapmű) alapján készült ugyan, de a törvényi kritériumoknak megfelelően önálló műnek tekinthető?

5. A szakmai szokások szerint egy irodalmi mű alapján készülő balett adaptációhoz szokott-e olyan szüzsé készülni, amely önálló irodalmi mű, és amelynek nem a koreográfus a szerzője (II. és III. r. alperes kérdése - 18. sorszámú irat)?

6. Tekinthető-e a Kézirat Szüzsé, és a Gépelt Szüzsé származékos műnek (az Alapmű átdolgozásának)? (A felperes 15. sorszámú iratban feltett 1. kérdésének része. A kérdés másik része megegyezik a kirendelő végzés 1. kérdésével.)

7. Meghaladja-e a Kézirat Szüzsé és a Gépelt Szüzsé a szakma által elfogadottnak tekintett dramaturgia fogalom (F/16.), valamint a Magyar Színházművészeti lexikon elektronikus változata szerinti fogalom alapján minősített dramaturgiai teljesítmény szintjét akként, hogy egyéni-eredeti jelleggel rendelkezik? (A felperes 2. kérdése, amely tartalmilag ölelkezik a kirendelő végzés 1. kérdésével és a 6. kérdéssel. Az eljáró tanács a felek eltérő álláspontjainak összeegyeztetése útján fogalmazta meg a kérdést.)

Az eljáró tanács először az 5. kérdésre válaszol. A szakmai szokások szerint a meglévő irodalmi mű átdolgozásával készült táncjátékok körében az irodalmi műből készült, a táncjáték alkotó elemeit még nem tartalmazó szüzsét általában nem tekintik önálló irodalmi műnek. A szakmai szokások szerzői jogi minősítés szempontjából való értékelésére az eljáró tanács már kitért az I.3. alatt.

Az 1. kérdésre, valamint a 6. és 7. kérdés Kézirat Szüzsére vonatkozó részeire az eljáró tanács válasza

A Kézirat Szüzsé az Alapmű felhasználásával készült származékos, félkész, az alkotói folyamat egy állomását megvalósító mű. Kimutatható, hogy nem minősül az Alapmű szolgálai másolásának, és megtestesíti a szerzője szellemi alkotó tevékenységét. Vázlatos jellegű, de e jelleg nem zárja ki a szerzői művé való minősítését. (Abban értelemszerűen nem foglal állást az eljáró tanács, hogy ki (k) minősül(nek) a Kézirat Szüzsé szerzőjé(i)nek.)

Dramaturgiai teljesítményt tükröz, azonban bármely dramaturgiai fogalmat használjuk is a Kézirat Szüzsé alkotójá(i)nak tevékenységére, a tevékenység eredményének vizsgálata dönti el, hogy létrejött-e szerzői mű.

Két mű között, ha a második mű az elsőre támaszkodik, többféle viszony állhat fenn szerzői jogi szempontból. A legszorosabb viszonytól a legtávolabbi viszonyig haladva a következő kapcsolatok állhatnak fenn:

"Látható, hogy az átdolgozások határa egyrészt az eredeti vonást a műhöz nem adó változtatásoknál van (e határ alatt többszörözésről, esetleg plágiumról lehet szó, lásd SzJSzT

1/1986. szakvéleménye, SzJSzT szakvéleményeinek gyűjteménye. II. köt. 61. o.). Másrészt az olyan műveknél, amelyekhez bár felhasználták egy másik mű azonos vagy hasonló formai vagy tartalmi elemét, de amelyekben ez többé már nem lényeges alkotórész. Ilyenkor az eredmény kizárólag az újabb mű alkotójának személyiségi elemeit hordozó, új szellemi tartalmú eredeti mű." (Nagykommentár, a 29.§-hoz fűzött magyarázat 1.1. pontja). Az ilyen eltávolodott művet hívja a német/osztrák szerzői jog "freie Bearbeitung"-nak (részletesen kifejti a SZJSZT 16/08. sz. vélemény német és osztrák jog leírását tartalmazó része).

A jelen esetben a Kézirat Szüzsé olyan szakirodalmi mű, amely részben többszörözi (táncjáték céljára "kivonatolja") az Alapművet, más, nem jelentéktelen részben azt átdolgozza, és egészen kis részben pedig attól eltávolodva, önálló, új mű elemeket mutat fel. Ebből a szempontból annak a ténynek az I.5. alatt kifejtettek nyomán nincs jelentősége, hogy a Kézirat Szüzsé önmagában, továbbalkotási folyamat nélkül még nem használható fel a táncjáték megalkotásához. Az átdolgozási, és az új "mű" elemek - példálózóan - a következők: színpadképre vonatkozó grafikai elemek, az Alapműben meg nem levő jelenetek (F/15-ös irat, 2.o. alja és 3.o. teteje), színpadi megvalósításhoz tartozó utasítások (pl. "üresen középtől robban a kép, balettkar+Stan, Mitch, Pablo, Steve, Eunice, Stella! EU-t látjuk felmenni a lépcsőn").

A következők jellemző példák is mutatják az alkotói játéktér kihasználását, azaz a Kézirat Szüzsé átdolgozást megvalósító egyéni –eredeti jellegét.

Az Alapmű nem időfelbontásos szerkezetű, Blanche new orleans-i megérkezésével kezdődik, és elmeagyógyintézetbe szállításával végződik. Blanche múltbeli sorsának alakulását a szereplők elbeszéléseiből tudjuk meg. Ebben van némi időfelbontás, de semmi esetre sem észlelhető az Alapműben az az időfelbontás, amelyet a Kézirat Szüzsé alkalmaz. Az Alapműben például előbb szerzünk tudomást Belle Rêve elvesztéséről (második kép, Stanley és Blanche párbeszéde,- Blanche csomagjának átkutatása), mint Blanche házasságának kudarcáról (hatodik kép, Blanche elmeséli Mitch-nek, hogy férjét rajtakapta egy másik férfival, de utána együtt elmentek mulatni, valamint hetedik kép, Stella közli Stanley-vel, hogy Blanche férje, Allan „ferde hajlamú” volt).

A Kézirat Szüzsé megalkotásakor el kellett dönteni, hogy Blanche előéletének lényeges mozzanatai közül mi jelenjen (jelenhet meg a táncművészet eszközeivel) meg a színpadon, hogyan és milyen sorrendben. Így például a báli jelenet kiválasztása kezdőképnek, és a jelenet megvalósítása eltér az Alapműtől. Az Alapműben nem veszekednek Allan, a barátja és Blanche, hanem „*Úgy tettünk, mintha nem derült volna ki semmi. Igen, hárman egy autóban kimentünk a Moon Lake-i kaszinóba (nem bálba!), tökrészen és neveltünk egész úton. Hirtelen tánc közben a fiú, akihez feleségül mentem, otthagytott és kirohant kaszinóból. Néhány pillanat ... egy lövés*”. A Kézirat Szüzsé báli jelenetében Blanche veszekszik Allannal, holott az Alapmű hatodik képében olvasható elbeszéléséből az tűnik ki, hogy amikor rajtakapta férjét egy férfival, még nem is igen fogta fel, hogy mi történt. A Kézirat Szüzsé (II. felvonás 3. kép) „összehozza a félresikerült randevún Mitch-et, Allant, és barátját, holott az Alapműben éppen a Mitch-el való kapcsolat Blanche egyedüli látszólagos menekülési útja, amelyet Stanley zár el azzal, hogy beszámol Mitch-nek Blanche múltjáról.

Hasonlóképpen alkotó jellegű a katonák szerepeltetése. Az Alapmű hetedik képében Stanley nyomozását követő elbeszélésből tudjuk meg, hogy Blanche a Flamingó szállóban a közelében levő katonai tábor lakóinak is nyújtott szexuális szolgáltatásokat („*a nővéred lakása afféle Rúg ki a hámból” jeligéjű tanya hírében állt*”. Más alkalommal Blanche múltjának ez a szelete nem kerül említésre. Ezt összevetve a Kézirat Szüzsével, a katonák az I. felvonás 9. képében és a II. felvonás 5. képében is megjelennek, mindegyik esetben szexuális életet élnek Blanche-sal.

Szintén egyéni-eredeti jellegű Belle Rêve elvesztésének színpadra állítása a Kézirat Szüzsében. A régi ház elvesztéséről csak halvány utalásokat kapunk az Alapműben (második

kép, Stanley és Blanche párbeszéde,- Blanche csomagjának átkutatása), míg a Kézirat Szüzsé II. Felvonása egy egész képet szentel a ház elárverezésének.

A Kézirat Szüzsé II. felvonás 7. jelenete az iskola –in flagranti. Blanche iskolai „múltjáról” az Alapműben korábban, másképp, közvetetten szerzünk tudomást.

Megállapítható tehát összességében, hogy a Kézirat Szüzsé az Alapmű mozgásnyelvre való átfordításának egy olyan fázisát valósítja meg, amely - továbbfejlesztés után - alkalmas lehet a mozgásnyelvre átfordítás teljes alapjául.

Válasz az összefüggő 2., a 6., és 7 kérdés Gépelt Szüzsére és Új Szüzsére vonatkozó részeire, és a 8. kérdésre

Ad. 2. Amennyiben az első kérdésre a válasz igen, az alperesek által készített későbbi változatokkal (Gépelt Szüzsé (F/6) és Új Szüzsé, A/II-III.3. alatt csatolva) összehasonlítva megállapítható-e az, hogy az alperesek felhasználták a felperes közreműködésével is elkészült, a felperes szerint szüzsének nevezett változatot?

Ad. 6. Tekinthető-e a Kézirat Szüzsé, és a Gépelt Szüzsé származékos műnek (az Alapmű átdolgozásának)? (A felperes 15. sorszámú iratban feltett 1. kérdésének része. A kérdés másik része megegyezik a kirendelő végzés 1. kérdésével.)

Ad. 7. Meghaladja-e a Kézirat Szüzsé és a Gépelt Szüzsé a szakma által elfogadottnak tekintett dramaturgia fogalom (F/16.), valamint a Magyar Színházművészeti lexikon elektronikus változata szerinti fogalom alapján minősített dramaturgiai teljesítmény szintjét akként, hogy egyéni-eredeti jelleggel rendelkezik? (A felperes 2. kérdése, amely tartalmilag ölelkezik a kirendelő végzés 1. kérdésével és a 6. kérdéssel. Az eljáró tanács a felek eltérő álláspontjainak összeegyeztetése útján fogalmazta meg a kérdést.)

Ad. 8. Megállapítható-e, hogy az Új Szüzsé az Alapműre, és nem a Kézirat Szüzsére, vagy a Gépelt Szüzsére épül (alperesi kérdés, 18. sorszámú irat)?

Az eljáró tanács megállapítja, hogy a Gépelt Szüzsé és az Új Szüzsé az Alapmű és a Kézirat Szüzsé olyan átdolgozásai, amelyek részben megvalósítják a Kézirat Szüzsé többszörözését is. A Gépelt Szüzsé a Kézirat Szüzsé közvetlen átdolgozása, és részbeni többszörözése. Az Új Szüzsé a Gépelt Szüzsé közvetlen átdolgozása, és részbeni többszörözése. Mind a Gépelt, mind az Új Szüzsé az Alapmű közvetett átdolgozásai, emellett az Új Szüzsé a Kézirat Szüzsé közvetett átdolgozása és részbeni többszörözése is. Új, független, az Alapműtől a "freie Bearbeitung" értelmében eltávolodott mű az ügyben nincs.

A szüzsék összehasonlításait akként volt érdemes elvégezni, hogy a II. és III. r. alperesek által becsatolt Új Szüzsé Kézirat Szüzsével való összevetését kellett elvégezni. Ha itt megállapítható, hogy az Új Szüzsé a Kézirat Szüzsé felhasználásával készült, akkor a közbülső munkafolyamat eredményének részletes vizsgálatától el lehet tekinteni.

Az összehasonlítást az eljáró tanács az F/14.-es irat 3., 4., és 5. oldalán található összehasonlítás szűrőpróbaszerű ellenőrzésével végezte el, és megállapította, hogy az helytálló. Mind mennyiségi, mind minőségi szempontból az alperesi Szüzsék a Kézirat Szüzsére épülnek, azok tovább alkotott, részben többszörözött, részben átdolgozott változatai. A különbségek (pl. Allan öngyilkosságának áthelyezése, vagy a Blanche és a katonák jelenetrész változtatásai) egyéni-eredeti jellegű, az átdolgozás szintjét elérő változtatások, de a tartalmi és formai egyezések mértéke az összehasonlított szüzsékben túlnyomóak.

Válasz a 9. kérdésre

Ad 9. Ha a 6., és 7. kérdésre igenlő a válasz, és az Új Szüzsé felhasználta a Kézirat és a Gépelt Szüzsében megjelenő művet, továbbá ha sor kerül a kész Balett mű Új Szüzsé alapján történő bemutatására, a Kész Balett mű tekinthető-e olyan műnek, amely a Kézirat Szüzsében és a Gépelt Szüzsében megjelenő egyéni-eredeti balettadaptáció alapján jön létre (a felek eltérő álláspontjainak egyeztetése útján megfogalmazott, a felperes 4. kérdése alapján feltett kérdés)?

A kérdésre a Kész Balett Mű ismerete nélkül szakértői biztonsággal válaszolni nem lehet. Ha az Új Szüzsét pontosan követő táncjáték lesz a Kész Balett Mű (amely azonban a színpadra állítás során folyamatosan alakulhat), akkor a Kész Balett Mű fel fogja használni a Kézirat Szüzsé és a Gépelt Szüzsé átdolgozásnak, tehát egyéni-eredeti alkotó teljesítménynek minősülő elemeit.

Válasz a 3. kérdésre

Ad. 3. Ha az első kérdésre a válasz nemleges, mert a Kézirat Szüzsé nem tekinthető kész műnek, a szakértő állapítsa meg azt is, hogy az alperesek által becsatolt⁶ két változat (Gépelt Szüzsé és Új Szüzsé) olyan írott adaptációnak tekinthető-e, amely már alapjául szolgálhat a zenei rész megalkotásának, illetőleg a balett felépítésének?

Az első kérdésre az eljáró tanács igenlő választ adott, ezért nem szükséges a 3. kérdést megválaszolni.

*Dr. Bacher Vilmos, a tanács elnöke,
Dr. Faludi Gábor, a tanács előadó tagja,
Dr. Fodor Antal, a tanács szavazó tagja,*

---

⁶ Alperesek csak az új Szüzsét csatolták be (12. sorszámú irat, A/II.-III. 3. alatt). Az ettől eltérő kérdés, hogy a Gépelt Szüzsé is – vitatottan - a felperes és az alperesek közös teljesítménye. Mivel a kirendelés két változatot említ, az eljáró tanács a vizsgálatba bevonta a Gépelt Szüzsét is.